

Joi, 13 martie 2008

- I. întrucât absența unei voințe politice de transformare a Codului într-o poziție comună contravine rolului de lider al Uniunii Europene și al statelor sale membre în promovarea instrumentelor juridice menite să controleze toate transferurile publice sau private de arme, în special a Tratatului privind comerțul cu arme;
  1. deplânge, în contextul celei de-a zecea aniversări a Codului, impasul politic actual în care se află adoptarea poziției comune;
  2. invită Președinția slovenă să introducă adoptarea poziției comune pe agenda tuturor reuniunilor Consiliului Afaceri Generale și Relații Externe până când această chestiune va fi rezolvată;
  3. îndeamnă statele membre ale UE care se opun existenței unui Cod cu forță juridică să-și reevalueze poziția;
  4. consideră că contribuția UE la un Tratat privind comerțul cu arme cu forță juridică la nivel internațional va deveni mai credibilă odată ce propriul său regim de control al armelor va căpăta forță juridică;
  5. este convins că, în paralel cu adoptarea poziției comune, trebuie luate, printre altele, următoarele măsuri:
    - a) prevenirea transferurilor iresponsabile de arme prin intermediul unei aplicări stricte a criteriilor Codului atât la nivelul întreprinderilor, cât și al forțelor armate naționale;
    - b) îmbunătățirea și aplicarea controalelor la nivelul operațiunilor de intermediere a comerțului cu arme și prevenirea traficului ilegal de arme pe căi aeriene sau maritime;
    - c) investigarea promptă a acuzațiilor recente referitoare la încălcarea embargourilor asupra armelor;
    - d) prevenirea debarasării de armele colectate în cursul operațiunilor PESA și a celor din cadrul reformei sectorului de securitate, precum și în cursul altor inițiative ale UE prin vânzarea acestora unor intermediari privați și prevenirea transferului ulterior al acestor arme;
    - e) sporirea transparenței și îmbunătățirea calității datelor prezentate de statele membre în contextul Raportului anual privind Codul;
  6. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei și tuturor guvernelor și parlamentelor statelor membre.

Situația specială a femeilor în închisoare și impactul încarcerării părinților asupra vieții sociale și de familie

P6_TA(2008)0102

Rezoluția Parlamentului European din 13 martie 2008 privind situația specială a femeilor în închisoare și impactul încarcerării părinților asupra vieții sociale și de familie (2007/2116(INI))

(2009/C 66 E/09)

Parlamentul European,

— având în vedere articolele 6 și 7 din Tratatul UE și articolul 4 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, semnată la 12 decembrie 2007 ⁽¹⁾, care fac referire la protecția drepturilor omului,

⁽¹⁾ JO C 303, 14.12.2007, p. 1.

Joi, 13 martie 2008

- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului, mai ales articolul 5, Pactul internațional privind drepturile civile și politice, mai ales articolul 7, Convenția europeană împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante (Convenția europeană împotriva torturii) din 1987 și protocolul său opțional privind crearea unui sistem de vizite regulate în locurile de detenție, efectuate de organe internaționale și naționale independente,
  - având în vedere articolul 3 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, protocoalele acesteia și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului,
  - având în vedere Convenția europeană împotriva torturii citată mai sus, prin care s-a înființat Comitetului european pentru prevenirea torturii și a altor pedepse sau tratamente inumane sau degradante, din cadrul Consiliului Europei, precum și rapoartele respectivului comitet,
  - având în vedere normele minime ale Organizației Națiunilor Unite privind tratamentul deținuților, din 1957, precum și declarațiile și principiile în domeniu adoptate de Adunarea Generală a ONU,
  - având în vedere Convenția Organizației Națiunilor Unite privind drepturile copilului, din 20 noiembrie 1989,
  - având în vedere rezoluțiile și recomandările adoptate de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, în special Rezoluția (73)5 a Consiliului Europei privind ansamblul regulilor minime privind tratamentul deținuților, recomandarea R(87)3 privind normele europene în domeniul penitenciarelor și recomandarea R(2006)2 privind normele europene în domeniul penitenciarelor,
  - având în vedere recomandările adoptate de Adunarea parlamentară a Consiliului Europei și în special recomandarea R(2006)1747 privind stabilirea unei Carte europene în domeniul penitenciarelor, precum și recomandarea R(2000)1469 privind mamele și copiii în închisoare,
  - având în vedere Rezoluția sa din 26 mai 1989 privind femeile și copiii în închisoare ⁽¹⁾, Rezoluția sa din 18 ianuarie 1996 privind condițiile precare de detenție în închisorile din Uniunea Europeană ⁽²⁾, Rezoluția sa din 17 decembrie 1998 privind condițiile de detenție din Uniunea Europeană: adaptări și pedepse alternative ⁽³⁾ și recomandarea sa din 9 martie 2004 adresată Consiliului privind drepturile deținuților în Uniunea Europeană ⁽⁴⁾,
  - având în vedere articolul 45 din Regulamentul său de procedură,
  - având în vedere raportul Comisiei pentru drepturile femeii și egalitatea între sexe (A6-0033/2008),
- A. întrucât, în temeiul convențiilor internaționale și europene ⁽⁵⁾, orice persoană încarcerată trebuie tratată respectând drepturile omului, iar condițiile de detenție trebuie să fie conforme principiilor de demnitate umană, de nediscriminare și de respectare a vieții private și de familie și trebuie să facă obiectul unei evaluări periodice de către organisme independente;
- B. întrucât nevoile și situațiile specifice ale femeilor încarcerate trebuie luate în considerare în cazul hotărârilor judecătorești, în dreptul penal și în unitățile penitenciare din statele membre;
- C. întrucât trebuie adoptate măsuri concrete, adaptate la nevoile specifice ale femeilor, în special aplicarea pedepselor alternative;

⁽¹⁾ JO C 158, 26.6.1989, p. 511.

⁽²⁾ JO C 32, 5.2.1996, p. 102.

⁽³⁾ JO C 98, 9.4.1999, p. 299.

⁽⁴⁾ JO C 102 E, 28.4.2004, p. 154.

⁽⁵⁾ Articolele 1, 3, 5 și 12 din Declarația universală a drepturilor omului și primul principiu fundamental privind tratamentul deținuților, preluat de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în anexa la rezoluția sa 45/111 din 14 decembrie 1990;

Joi, 13 martie 2008

- D. întrucât femeile însărcinate din închisori trebuie să aibă posibilitatea de a beneficia de susținere, informații și elemente esențiale pentru o sarcină și o maternitate sănătoasă, mai ales o dietă echilibrată, condiții sanitare adecvate, aer liber, exerciții fizice și îngrijire prenatală și postnatală;
- E. întrucât toți deținuții, bărbați și femei, trebuie să aibă acces, în egală măsură, la asistența medicală, dar politicile penitenciare trebuie să acorde o atenție specială prevenirii, supravegherii și tratării, atât la nivel fizic, cât și mental, a problemelor de sănătate specifice femeilor;
- F. întrucât sănătatea mentală și fizică a mamei este legată de cea a copilului;
- G. întrucât un mare număr de femei deținute sunt sau au fost dependente de stupefiante sau de alte substanțe care ar putea fi cauza unor tulburări mentale sau comportamentale, necesitând, prin urmare, tratament medical și sprijin social și psihologic corespunzător în cadrul unei politici penitenciare de sănătate la nivel global;
- H. întrucât, în prezent, se știe că numeroase femei aflate în detenție au fost victimele unor acte de violență, de abuz sexual sau de maltratare în familiile sau cuplurile lor și că se află într-o situație de mare dependență economică și psihologică; întrucât toate aceste elemente au legătură directă cu trecutul lor delinquent și cu prezența unor sechele fizice și psihologice, cum ar fi stresul posttraumatic;
- I. întrucât personalul penitenciar trebuie să fie suficient de bine format și sensibilizat în ceea ce privește dimensiunea egalității între femei și bărbați precum și nevoile și situațiile specifice ale femeilor deținute; întrucât trebuie acordată o atenție specială celor mai vulnerabile dintre ele, mai exact minorelor și femeilor cu handicap;
- J. întrucât menținerea legăturilor familiale este un mijloc esențial în prevenirea recidivei și a reintegrării sociale și este un drept de care beneficiază toți deținuții, copiii acestora, precum și ceilalți membri ai familiei, și că exercitarea acestui drept este de multe ori mai complicată în special în cazul femeilor, dat fiind numărul mic și poziția geografică uneori îndepărtată a centrelor de detenție pentru femei;
- K. întrucât interesul superior al copilului trebuie luat mereu în considerare atunci când se ia o decizie privind separarea acestuia de părintele încarcerat sau nu, având în vedere că este preferabil, în toate cazurile, să se procedeze astfel încât celălalt părinte implicat să își poată exercita autoritatea parentală și să se introducă proceduri corespunzătoare în vederea păstrării legăturii afective cu mediul familial de origine (frați și surori, bunici și alți membri ai familiei);
- L. întrucât, prin semnarea Convenției cu privire la drepturile copilului menționată mai sus (precum și celelalte instrumente internaționale), statele semnatare s-au angajat să asigure tuturor copiilor, fără niciun fel de discriminare și indiferent de statutul juridic al părinților, respectarea drepturilor prevăzute în această convenție, în special dreptul la asistență medicală corespunzătoare, la activități de recreere și educație, și întrucât acest angajament trebuie să se aplice și în cazul copiilor care locuiesc cu un părinte încarcerat;
- M. întrucât, dincolo de pedepsirea unui act ilegal, rolul unităților penitenciare ar trebui să includă și reintegrarea socială și profesională, având în vedere cazurile de excludere socială și precaritate a nivelului de trai în cazul unui mare număr de deținuți, bărbați și femei;
- N. întrucât un mare număr de femei aflate în detenție sunt, în momentul încarcerării, implicate în proceduri judiciare aflate pe rol (proceduri privind abandonul, îngrijirea temporară sau adopția unui minor, divorț sau separare, alungare de la domiciliu etc.), ceea ce le face vulnerabile și le provoacă o stare permanentă de incertitudine și stres;

Joi, 13 martie 2008

- O. întrucât persoanele aflate în detenție nu cunosc deseori resursele sociale existente și, în multe cazuri, faptul că nu dețin documentele administrative referitoare la situația lor (carte de identitate, carte de asigurare socială, livret de familie etc.), care sunt fie pierdute, fie expirate, îi împiedică, în practică, să-și exercite drepturile acordate resortisanților oricărui stat membru;
- P. întrucât este esențial ca, pentru echilibrul psihologic și reintegrarea în societate și în câmpul muncii, deținuții, femeii sau bărbații, să aibă acces în egală măsură la un loc de muncă, la formare profesională și la activități de recreere în timpul detenției;
- Q. întrucât nu este suficient să li se permită deținuților, bărbații și femeii, accesul la oferte, oricât de diverse ar fi acestea, în materie de învățământ, formare, angajare, recreere și consiliere individuală și întrucât este necesar să se introducă programe de sprijin, care să le faciliteze implicarea în pregătirea și desfășurarea procesului de reintegrare;
- R. întrucât femeile încarcerate trebuie să aibă acces, fără nicio formă de discriminare, la un loc de muncă remunerat, precum și la programe de formare profesională și civică diversificate, care să le faciliteze reintegrarea după ispășirea pedepsei și adaptate cerințelor de pe piața muncii;
- S. întrucât reușita reintegrării sociale a deținuților, bărbații și femeii, precum și prevenirea recidivei depind de calitatea încadrării pe toată durata detenției și, în special, de parteneriatele cu întreprinderi sau organisme de asistență socială, precum și de supravegherea și asistența socioprofesională oferite după ispășirea pedepsei;
- T. întrucât există o nevoie evidentă de date și statistici defalcate pe genuri, cuprinzătoare, clare și actualizate,

Condiții de detenție

1. încurajează statele membre să aloce resurse suficiente pentru modernizarea și adaptarea infrastructurilor penitenciarelor și să pună în aplicare recomandarea R(2006)2 a Consiliului Europei, menționată mai sus, în vederea asigurării de condiții de detenție care să respecte demnitatea umană și drepturile fundamentale, în special în ceea ce privește locul de detenție, sănătatea, igiena, alimentația, aerisirea și lumina;
2. reiterează cererea adresată Comisiei și Consiliului cu privire la adoptarea unei decizii-cadru privind normele minime de protecție a drepturilor deținuților, în temeiul articolului 6 din Tratatul UE (după cum recomandă și Consiliul Europei, în recomandarea menționată mai sus R(2006)2) și invită Consiliul să disemineze și să promoveze punerea în aplicare a regulilor penitenciare ale Consiliului Europei, în vederea unei mai bune armonizări a condițiilor de detenție în Europa, în special conștientizarea nevoilor diferite ale femeilor, precum și afirmarea clară a drepturilor și obligațiilor deținuților, bărbații și femeii;
3. invită Comisia să includă în raportul său anual privind drepturile omului o evaluare a respectării drepturilor fundamentale ale deținuților, bărbații și femeii, și a condițiilor speciale de detenție prevăzute în cazul femeilor;
4. îndeamnă statele membre și statele candidate la aderare să ratifice protocolul opțional la Convenția europeană împotriva torturii privind crearea unui sistem de control independent al locurilor de detenție și invită Consiliul și Comisia să încurajeze ratificarea acestei convenții și a protocolului său în cadrul politicii externe a Uniunii Europene;
5. reamintește că ar trebui verificat, prin inspecții regulate efectuate de către autoritățile competente, dacă centrele de detenție sunt administrate în conformitate cu normele juridice naționale și internaționale;
6. invită statele membre să adopte măsurile necesare în vederea asigurării ordinii în penitenciare, precum și pentru garantarea siguranței personalului și a tuturor deținuților, punând capăt cazurilor de violență și abuz la care sunt expuse în special femeile și persoanele aparținând minorităților etnice sau sociale;

Joi, 13 martie 2008

7. Invită fiecare stat membru să faciliteze accesul femeilor din închisoare la campaniile de prevenire adresate publicului larg, care abordează probleme precum depistarea precoce a cancerului la sân și a cancerului de col uterin, și să garanteze că acestea beneficiază, în aceeași măsură, de acces la programele naționale de planificare familială;
8. reamintește „specificitatea” închisorilor pentru femei și insistă cu privire la crearea unor servicii de securitate și de reintegrare concepute pentru femei; reamintește în continuare că este important ca, pentru femeile care au fost abuzate, exploatare și excluse, să fie puse în practică structuri de reintegrare, într-un mediu care să le ofere sprijin și care să răspundă nevoilor lor individuale;
9. invită statele membre să integreze dimensiunea egalității între femei și bărbați în politica lor penitenciară și în centrele de detenție și să ia în considerație și mai mult aspectele specifice feminine precum și trecutul deseori traumatizant al femeilor deținute, în special prin sensibilizarea și pregătirea corespunzătoare a personalului medical și penitenciar și prin reeducarea femeilor în spiritul valorilor fundamentale:
- prin integrarea dimensiunii de gen în ceea ce privește strângerea datelor în toate domeniile unde acest lucru este posibil, în vederea evidențierii problemelor și nevoilor femeilor;
  - prin crearea, în fiecare stat, a unei comisii de studiu și a unor sisteme de mediere permanentă, pentru supravegherea efectivă a condițiilor de detenție, în vederea identificării și combaterii factorilor de discriminare care continuă să afecteze femeile din sistemul penitenciar;
  - prin abordarea chestiunii nevoilor deținutelor în cadrul dezbaterilor locale, regionale și naționale, în vederea încurajării adoptării de măsuri pozitive cu privire la resursele sociale, condițiile de locuit, formare profesională etc.;
  - prin angajarea unui personal predominant feminin și a unui personal medical predominant feminin în centrele de detenție pentru femei;
10. solicită statelor membre să garanteze femeilor acces egal și nediscriminatoriu la toate tipurile de servicii medicale, a căror calitate trebuie să fie echivalentă serviciilor de care beneficiază restul populației, pentru a preveni și trata eficient bolile specific feminine;
11. reamintește necesitatea de a lua măsuri în favoarea unei mai bune conștientizări a nevoilor diferite ale femeilor deținute în materie de igienă la nivelul infrastructurilor penitenciare și a produselor necesare pentru igienă;
12. invită statele membre să adopte o politică de sănătate în penitenciare la nivel global, care să permită identificarea și tratarea tulburărilor psihice și mentale încă de la începutul perioadei de detenție și asigurarea unei asistențe medicale și psihologice tuturor deținuților, bărbați și femei, dependenți, respectând, în același timp, particularitățile feminine;
13. invită statele membre să adopte toate măsurile necesare în vederea acordării de asistență psihologică tuturor femeilor deținute, și mai ales celor care au suferit violențe sau maltratări, precum și celor care sunt mame singure sau sunt delincvente minore, pentru a le acorda cea mai bună protecție și a le îmbunătăți relațiile familiale și sociale și, în consecință, și șansele de reintegrare; recomandă instruirea și sensibilizarea personalului din penitenciare relativ la vulnerabilitatea deosebită a acestor deținute;
14. recomandă să nu se recurgă la detenția femeilor însărcinate și a mamelor care au în îngrijire un copil de vârstă mică decât în ultimă instanță și ca, în acest caz extrem, aceasta să poată obține o celulă mai spațioasă, dacă este posibil, individuală, și să li se acorde o atenție specială în special în ceea ce privește alimentația și igiena; consideră, de asemenea, că femeile însărcinate trebuie să aibă posibilitatea să beneficieze de îngrijire prenatală și postnatală, precum și de cursuri de educație parentală, de o calitate echivalentă cu cele oferite în afara penitenciarelor;

Joi, 13 martie 2008

15. subliniază că, dacă nașterea a decurs normal în închisoare, copilul este în general separat de mamă în următoarele 24 sau 72 de ore de la naștere și solicită Comisiei și statelor membre să aibă în vedere soluții alternative;
16. subliniază că sistemul judiciar trebuie să asigure respectul drepturilor copilului, când se iau în considerare problemele legate de detenția mamei;
17. invită statele membre să respecte întru totul orientările sexuale și diversele forme de viață familială, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu legea;
18. subliniază necesitatea de a pune capăt încarcerării fetelor și băieților în vârstă de 18 ani sau mai mici în centrele de detenție pentru adulți;

Menținerea legăturilor familiale și a relațiilor sociale

19. recomandă să se acorde o mai mare prioritate pedepselor alternative pedepsei cu închisoarea, cum ar fi cele care implică o implicare socială, în special în ceea ce privește mamele, în cazul în care pedeapsa este mică, iar riscul pentru securitatea publică este redus, dat fiind faptul că încarcerarea acestora poate provoca grave perturbări în viața familială, mai ales în cazul familiilor monoparentale sau cu copii cu vârste mici sau dacă au în îngrijire persoane dependente sau cu handicap; reamintește că, atunci când stabilesc pedeapsa, autoritățile judiciare ar trebui să țină cont de aceste elemente, în special de interesul superior al copilului care are un părinte inculpat; recomandă, de asemenea, să se ia în considerare posibilitatea ca deținuții bărbați care au în îngrijire minori sau își asumă alte responsabilități familiale să beneficieze de măsuri similare celor prevăzute în cazul mamei;
20. subliniază că repercusiunile izolării și suferinței asupra sănătății deținuților însărcinați pot avea, la rândul lor, consecințe nefaste, chiar periculoase pentru copil și că acestea trebuie luate în considerare cu foarte multă seriozitate în momentul luării deciziei de detenție;
21. insistă asupra faptului că administrația judiciară trebuie să se informeze cu privire la existența copiilor, înainte de a lua o decizie referitoare la detenția preventivă sau în momentul condamnării, și să se asigure că au fost luate măsuri în vederea păstrării tuturor drepturilor acestora;
22. invită statele membre să mărească numărul centrelor de detenție pentru femei și să ia măsuri pentru o mai bună repartizare teritorială a acestora pentru a facilita menținerea legăturilor familiale și de prietenie ale femeilor deținute și pentru a le da posibilitatea de a participa la ceremonii religioase;
23. recomandă statelor membre să încurajeze instituțiile penitenciare să adopte reguli flexibile în ceea ce privește modalitățile, frecvența, durata și programul vizitelor care ar trebui permise membrilor familiei, prietenilor și terțelor persoane;
24. invită statele membre să faciliteze legăturile familiale, în special relațiile părinților încarcerați cu copiii lor, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este în interesul copilului, prin crearea unor locuri de primire în care atmosfera să fie diferită de cea din mediul penitenciar și în care să fie posibilă desfășurarea de activități comune și un contact afectiv corespunzător;
25. solicită insistent statelor membre să se conformeze obligațiilor lor internaționale, asigurând egalitatea drepturilor și egalitate de tratament pentru copiii care locuiesc cu un părinte deținut și să creeze condiții de viață adaptate nevoilor lor în centre absolut independente și cât mai îndepărtate de mediul penitenciar obișnuit, permițându-le integrarea în sistemele de îngrijire sau instituțiile școlare clasice, care să prevadă un regim de ieșiri generos și flexibil, în compania membrilor familiilor sau a personalului asociațiilor pentru protecția copiilor, permițând astfel buna lor dezvoltare din punct de vedere fizic, mental, moral și social, și care să dispună de infrastructuri adaptate și de personal calificat care să poată ajuta mamele deținute în activitățile lor educative și de îngrijire; recomandă, de asemenea, în cazul copiilor minori aflați în închisoare, facilitarea exercitării autorității parentale de către celălalt părinte implicat;

Joi, 13 martie 2008

26. constată cu regret că un mare număr de deținuți sunt mame singure care pierd contactul cu copiii, câteodată pentru totdeauna; solicită Comisiei și statelor membre să definească și să aplice politici alternative, în vederea evitării unei separări totale;

27. solicită statelor membre să ofere tuturor deținuților asistență juridică gratuită, orientată asupra problemelor legate de penitenciare iar, în cazul femeilor deținuți, specializată în domeniul dreptului familiei, pentru a putea răspunde problemelor referitoare la plasare, separare, violențele sexuale etc.;

28. recomandă desfășurarea unor campanii de informare și de orientare cu privire la serviciile sociale furnizate de către comunitate și la procedurile de actualizare a documentelor administrative privitoare la situația personală, familială și socială, pentru ca femeile deținuți să își poată exercita pe deplin drepturile cetățenești;

29. invită statele membre să aplice măsurile de asistență psihosocială, pentru a pregăti cât mai bine separarea copilului de mama deținută și pentru a reduce impactul negativ al acestei situații;

Reintegrarea socială și profesională

30. recomandă statelor membre să adopte măsurile necesare care să permită tuturor deținuților, bărbați și femei, posibilitatea de a ocupa locuri de muncă remunerate corespunzător și diversificate, care să le permită dezvoltarea personală lipsite de orice segregare bazată pe gen și de orice altă formă de discriminare, precum și să creeze, în acest scop, parteneriate cu întreprinderile;

31. invită statele membre să investească mai multe resurse, printre care și instrumente financiare comunitare pentru ocuparea forței de muncă și integrarea socială, de exemplu Fondul Social European și Progress, pentru crearea, în cadrul penitenciar, de programe de alfabetizare, de educație pe toată durata vieții și de formare profesională adaptate exigențelor pieței muncii și care ar putea duce la obținerea unei diplome;

32. subliniază că aceste programe ar trebui să includă cursuri de limbi străine, inclusiv de învățarea limbii naționale (sau cel puțin a uneia din limbile naționale) pentru deținuții și deținuțele străine, de informatică, precum și de comportament social și profesional;

33. subliniază rolul primordial al organizațiilor nonguvernamentale în ceea ce privește reintegrarea socială și profesională a deținuților, în special a femeilor, și invită, prin urmare, statele membre să încurajeze dezvoltarea activităților acestor organizații în mediul penitenciar, în special prin suplimentarea resurselor care le sunt alocate, facilitarea accesului membrilor acestor organizații în penitenciare și o sensibilizare crescută a personalului din penitenciare la necesitatea unei bune colaborări cu acești actori;

34. consideră că, cu excepția cazului în care există riscuri majore pentru securitatea publică și de pedeapsă grea, o mai mare pondere a regimurilor de semi-libertate care să permită deținuților și deținuțelor să lucreze sau să urmeze cursuri de formare profesională în afara închisorilor ar putea facilita reintegrarea socială și profesională a deținuților;

35. subliniază că, în special în ceea ce privește femeile însărcinate sau cele care au născut, condițiile de muncă ale deținuților trebuie să fie conforme legislației naționale și comunitare și să fie controlate regulat de autoritățile competente;

36. subliniază necesitatea de a încuraja implicarea deținuților și deținuțelor într-un traseu de angajare profesională și de reintegrare socială, ținând seama în special de situația lor personală și asigurând o evaluare anuală a acestor mijloace;

37. consideră prioritară crearea, în fiecare centru de detenție, a unor programe de asistență și sprijin individual, accesibile tuturor deținuților, bărbați și femei, pe bază de voluntariat, pentru elaborarea, aplicarea și îndeplinirea proiectelor de dezvoltare personală și de reintegrare socială, care trebuie să se desfășoare după ieșirea din închisoare;

Joi, 13 martie 2008

38. reamintește necesitatea punerii în aplicare, în timpul perioadei de detenție și după aceasta, a unor măsuri de ajutor social prin care persoana deținută să fie pregătită și asistată în demersurile de reintegrare, în special în găsirea unei locuințe și a unui loc de muncă, pentru a evita situațiile de excludere socială și de recidivă;

39. subliniază importanța menținerii și promovării contactelor deținuților și deținutelelor cu lumea din afara închisorii, în special prin intermediul accesului la presa scrisă și la mass-media, precum și a comunicării cu instituțiile de asistență socială, ONG-urile și asociațiile culturale, artistice sau de alt tip, acceptate de către autoritățile penitenciarelor;

40. reamintește că accesul regulat al tuturor deținuților la activități sportive și recreative, precum și la posibilități de educație artistică și culturală, este fundamental pentru menținerea echilibrului lor psihologic și favorizează șansele de reintegrare socială;

41. invită Comisia să acorde o atenție deosebită deținuților în cadrul programului său de combatere a excluderii sociale;

42. recomandă statelor membre să acorde o atenție deosebită deținuților, bărbați și femei, de naționalitate străină, mai ales în ceea ce privește diferențele lingvistice și culturale, să faciliteze menținerea contactelor acestora cu cei apropiați, să le permită să ia legătura cu consulatele țărilor lor și să aibă acces la resursele și programele din închisori, precum și la informațiile pe care le pot înțelege; le recomandă, de asemenea, ca în programarea activităților din penitenciare, să țină cont de specificitatea situației femeilor străine, să formeze persoane care să lucreze într-un mediu multicultural, atât în cadrul penitenciarelor, cât și în afara lor, și să creeze servicii de mediere în închisori și în afara lor;

43. invită statele membre, în contextul facilitării reintegrării sociale și profesionale, să adopte toate măsurile necesare în vederea introducerii în legislația națională a unor norme care să favorizeze angajarea fostelor deținuți, în special a mamelor singure și a minorelor delincvente, atât în sectorul public, cât și în cel privat;

44. încurajează statele membre să facă schimb de informații și de experiență în ceea ce privește condițiile de detenție, în special în cazul femeilor, precum și în ceea ce privește formarea profesională și reintegrarea socială; consideră că este important ca, în acest context, să se încurajeze și să se finanțeze participarea la conceperea unor programe inovatoare și a unor bune practici, precum și la congrese și dezbateri naționale și internaționale a autorităților și a actorilor direct implicați, ca factor de motivare și de generare a unor energii pozitive;

45. invită Comisia să încurajeze, în colaborare cu statele membre, studiile cu privire la mediul din închisori, axate pe dimensiunea de gen și să finanțeze studiile dedicate cauzelor criminalității, contextului în care comportamentul infracțional apare, precum și eficacității sistemelor penale, cu scopul de a îmbunătăți participarea deținuților și a deținutelelor la viața socială, familială și profesională;

*

* *

46. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei, precum și parlamentelor și guvernelor statelor membre și statelor candidate la aderare.
